

Τίτλος δραστηριότητας: «Ξετυλίγοντας τα έμφυλα στερεότυπα»

Ομάδα στόχου: Μαθήτριες/τές Ε' - ΣΤ' τάξεων Δημοτικού και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Διάρκεια: 40-45 λεπτά

Διδακτικοί στόχοι: Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα τα παιδιά:

- Θα δουν πώς τα έμφυλα στερεότυπα επιδρούν διαφορετικά στα βιώματα των ανθρώπων.
- Θα αναγνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο τα έμφυλα στερεότυπα διαφέρουν από κοινωνία σε κοινωνία και μπορούν να αλλάξουν στο πέρασμα του χρόνου.
- Θα αναγνωρίσουν τρόπους με τους οποίους τα έμφυλα στερεότυπα μπορεί να οδηγήσουν σε πράξεις και συμπεριφορές που πληγώνουν, όπως η ανισότητα, οι διακρίσεις, ο αποκλεισμός και η βία.

Περιγραφή δραστηριότητας:

1. Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν την παιδική τους ηλικία και να δουν αν μπορούν να θυμηθούν κάποια φορά που κατάλαβαν ότι τους συμπεριφέρθηκαν με συγκεκριμένο τρόπο εξαιτίας του κοινωνικού τους φύλου. Ίσως κάποια στιγμή που κάποιος τους είπε ότι πρέπει να συμπεριφερθούν με συγκεκριμένο τρόπο, επειδή αυτός θεωρείται κατάλληλος για ένα αγόρι ή για ένα κορίτσι. Ζητήστε τους να το γράψουν σε ένα χαρτί.
2. Ζητήστε από τα παιδιά να μοιραστούν, αν το επιθυμούν, την ανάμνηση αυτή με κάποιο άλλο παιδί ή με κάποια άλλα παιδιά.
3. Ζητήστε από τα παιδιά να αντιγράψουν τον ακόλουθο πίνακα και προτρέψτε τους να κάνουν μικρές ομάδες για να τον συμπληρώσουν με προσδοκίες που έχει η κοινωνία από τους άνδρες και τις γυναίκες σε διάφορα στάδια της ζωής τους. Στον πίνακα υπάρχουν ήδη παραδείγματα για να πάρουν κάποιες ιδέες.

Ηλικία κατά προσέγγιση	Προσδοκίες για τα αγόρια/τους άνδρες	Προσδοκίες για τα κορίτσια/τις γυναίκες	Προσδοκίες που αφορούν και τα δύο φύλα
5	Έντονη σωματική και θορυβώδης δραστηριότητα	Ήσυχο παιχνίδι	Σεβασμός στους γονείς/φροντιστές
10	Να μη δείχνει λυπημένος και να μην κλαίει	Να εκφράζεται με τρυφερότητα	Να τα πηγαίνουν καλά στο σχολείο Σεβασμός στους γονείς/φροντιστές
15	Να δείχνουν ανεξάρτητοι και θαρραλέοι	Να δείχνουν σεμνότητα Να νοιάζονται για την εμφάνισή τους Να βοηθούν άλλους	Σεβασμός στους γονείς/φροντιστές
Ενηλικίωση	Να παρέχουν στην οικογένειά	Να φροντίζουν τα παιδιά Να φροντίζουν το σπίτι Να μένουν στο σπίτι	Να αγαπούν τα παιδιά τους
Ώριμη ηλικία	Μπορούν να ταξιδεύουν μόνοι	Πρέπει να έχουν ανδρική προστασία για να ταξιδέψουν	Να συμπεριφέρονται όπως οι γονείς τους

4. Ζητήστε από τα παιδιά να διαβάσουν στην τάξη αυτά που έγραψαν.
5. Χρησιμοποιήστε τις απαντήσεις τους τονίζοντας ότι υπάρχουν φορές που πρέπει να αμφισβητούμε αυτές τις προσδοκίες, ιδιαίτερα όταν: αυτοί οι κανόνες και οι προσδοκίες είναι επιβλαβείς, όταν προκαλούν ανισότητες, όταν περιορίζουν τις επιλογές των ανθρώπων και όταν κατηγοριοποιούν ή κάνουν τους ανθρώπους να νιώθουν ότι κάτι πάει στραβά με τον εαυτό τους.
6. Ζητήστε από τα παιδιά να αναγνωρίσουν ποιες προσδοκίες μπορούν να οδηγήσουν σε ανισότητα ή να πληγώσουν τους ανθρώπους. Δώστε τους μερικά παραδείγματα: αν η κοινωνία περιμένει από τους άντρες να είναι σκληροί τότε ίσως αυτό τους οδηγή

στο να ασκούν βία. Αν η κοινωνία περιμένει από τις γυναίκες να υποτάσσονται στους άνδρες τότε αυτό μπορεί να οδηγήσει μια γυναίκα να σκεφτεί ότι είναι αποδεκτό να κακοποιείται από έναν άνδρα. Σε άλλη περίπτωση, αν η προσδοκία για τις γυναίκες είναι να παντρευτούν νωρίς τότε αυτό τις οδηγεί να εγκαταλείψουν νωρίς το σχολείο.

7. Ζητήστε από τα παιδιά να αναφέρουν στην τάξη ποιες προσδοκίες σημείωσαν ότι μπορεί να οδηγήσουν σε ανισότητα ή να πληγώσουν τους ανθρώπους.
8. Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν:
 - Αν υπάρχουν στερεότυπα που έχουν αλλάξει από την εποχή των παππούδων και των γιαγιάδων τους.
 - Αν υπάρχουν στερεότυπα που διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή στην ίδια χώρα ή αν διαφέρουν σε άλλες χώρες.

Πηγή: *CONNECT WITH RESPECT: Preventing gender-based violence in schools*
Μετάφραση – Επιμέλεια: Μαρία Πατεράκη για το Πολύχρωμο Σχολείο (2019)